

Noutati

de la Agentia UE pentru droguri, Lisabona

RAPORTUL EUROPEAN PRIVIND DROGURILE 2020: TEME DE INTERES

Perturbarea cauzată de COVID-19 și existența unei piețe puternice a drogurilor aduc noi amenințări la adresa sănătății și securității în Europa

(22.9.2020, LISABONA — **A NU SE PUBLICA ÎNAINTE DE ORA 11.00 CET/10.00 ora Lisabonei**)

Disponibilitatea ridicată a tuturor tipurilor de droguri, producerea drogurilor pe teritoriul Europei și substanțele cu potență mare sunt câteva dintre temele de interes abordate astăzi de **Agentia UE pentru droguri (EMCDDA)** în **Raportul european privind drogurile 2020: Tendințe și evoluții** ⁽¹⁾. În cea mai nouă analiză anuală — care marchează 25 de ani de monitorizare — agenția descrie situația drogurilor la finalul anului 2019, împreună cu schimbările recente aduse de pandemia de **COVID-19**, la începutul anului 2020.

Noile evoluții evidențiate în raport cuprind: capturi record de cocaină și capturi mari de heroină, extinderea producției de droguri sintetice și îngrijorări referitoare la canabisul cu potență ridicată, la noile opioide sintetice și la comprimatele de ecstasy cu un conținut ridicat de MDMA. În plus, pornind de la noile studii rapide ale **EMCDDA** (din primăvara anului 2020) ⁽²⁾, raportul analizează perturbarea provocată de pandemia de **COVID-19** în consumul de droguri și asupra pieței drogurilor, care poate avea, la nivel european, implicații de lungă durată pentru serviciile de tratament pentru consum de droguri și pentru agențiile de aplicare a legii. Există temeri că modelele inovatoare de distribuire a drogurilor, apărute în timpul stării de urgență, alături de impactul economic al pandemiei asupra comunităților vulnerabile, se vor adăuga provocărilor pe care le presupune deja oferta, bogată, de droguri.

Comisarul european pentru afaceri interne, Ylva Johansson, afirmă următoarele: „*Raportul european privind drogurile 2020* subliniază pericolele producției și traficului de droguri ilegale asupra sănătății și securității cetățenilor UE. Operarea profitabilă a piețelor de droguri de către grupările de criminalitate organizată, cantitățile record de cocaină și cantitățile mari de heroină capturate, atrag atenția asupra amenințării persistente pe care o reprezintă infractorii care încearcă să exploateze lanțurile de aprovizionare, rutele de transport și porturile mari, pentru a face trafic de droguri. Disponibilitatea ridicată a tuturor tipurilor de droguri ilegale exacerbează riscurile pentru sănătate. Noua Agendă a UE în materie de droguri și noul Plan de acțiune în materie de droguri 2021-2025 oferă cadrul politic și strategic necesar pentru a aborda într-o manieră eficientă și cuprinzătoare provocările din domeniul sănătății publice și securității cauzate de droguri, prin implementarea tuturor acțiunilor relevante la nivel local, național, european și internațional”.

Situația drogurilor în Europa până în 2020: teme de interes

În analiza din acest an au fost identificate următoarele „aspecte importante”:

Transporturile mari de droguri sunt interceptate în proporție din ce în ce mai mare — Creșterea numărului de capturi de cantități mari de cocaină, rășină de canabis și, tot mai des, de heroină, transportate pe mare, dă naștere la îngrijorări cu privire la infiltrarea grupurilor de criminalitate organizată în lanțurile de aprovizionare legitime, pe rutele maritime și în porturile mari.

Rolul cocainei în problema drogurilor din Europa este în creștere — Puritya cocainei a crescut și tot mai multe persoane sunt admise la tratament pentru prima dată. Capturile de cocaină înregistrează cel mai înalt nivel raportat vreodată (181 de tone, 110 000 de capturi).

Potențial pentru creșterea consumului de heroină și a riscurilor asociate provoacă îngrijorare — Cantitatea de heroină capturată în Uniunea Europeană în 2018 este aproximativ dublă față de cea din 2017 (creștere de la 5,2, la 9,7 tone) și se primesc constant raportări cu privire la producerea de heroină pe teritoriul UE. Acest lucru arată că este necesară o vigență sporită pentru a detecta orice semn care indică un interes crescut al consumatorilor pentru acest drog. În unele țări, accesul la tratamentul de substituție pentru opioide rămâne limitat.

Înțelegerea impactului noilor produse de cannabis și al cannabisului cu potență ridicată asupra sănătății publice — Rășina și planta de cannabis conțin acum, în medie, aproximativ de două ori mai mult THC decât în urmă cu un deceniu. Acest lucru impune o monitorizare atentă a pieței, într-o perioadă în care apar și forme noi de cannabis (ex. concentrate, produse alimentare).

O producție crescută și diversificată de droguri în Europa — În Europa continuă să se producă atât droguri clasice, cât și droguri noi pentru piețele locale și mondiale, fiind detectate tot mai multe laboratoare și unități de producție și utilizându-se o varietate mai mare de substanțe chimice.

Disponibilitatea continuă a produselor cu conținut ridicat de MDMA evidențiază necesitatea unei sensibilizări sporite a consumatorilor — Inovarea și extinderea producției de droguri sintetice în Europa sunt evidențiate de disponibilitatea continuă a comprimatelor cu conținut ridicat de MDMA și a produselor sub formă de pudră de puritate înaltă, care prezintă riscuri considerabile pentru sănătatea consumatorilor. Acest lucru evidențiază nevoia de intervenții care să combată riscurile asociate consumului de droguri în spații recreative.

Complexitatea crescândă a pieței drogurilor prezintă provocări în materie de reglementare și riscuri pentru sănătate — Substanțele mai rar întâlnite și nesupuse controlului par a reprezenta o problemă tot mai mare în unele țări, fiind înregistrată o creștere a cantităților de ketamină, GHB și LSD confiscate, dar și a consumului de protoxid de azot (gaz ilariant) și de noi benzodiazepine, aspecte ce determină îngrijorare.

Nevoia de instrumente noi și de strategii inovatoare care să sprijine extinderea tratamentului pentru hepatita C — Accesul pe scară mai largă al persoanelor care își injectează droguri la prevenirea, testarea și tratamentul hepatitei C este esențial pentru eliminarea infecției în acest grup. Introducerea unor tehnici îmbunătățite de diagnostic și supraveghere pentru identificarea persoanelor care prezintă infecție cronică este importantă pentru direcționarea tratamentului.

Supradozele de droguri sunt asociate tot mai mult cu o populație îmbătrânită — Între 2012 și 2018, numărul supradozelor în grupa de vârstă de peste 50 de ani a crescut cu 75 %; se estimează că în 2018 au avut loc 8 300 decese prin supradoză pe teritoriul UE. Decesele prin supradoză de opioide pot fi prevenite prin administrarea de naloxonă în timp util.

Noile substanțe psihoactive (NSP) au devenit o problemă mai persistentă — În ultimii trei ani, NSP au fost pentru prima oară detectate în Europa cu o frecvență de aproximativ o dată pe săptămână; în 2019 au fost detectate 53 de substanțe.

Apariția unor opioide sintetice noi este un exemplu îngrijorător al adaptabilității continue a pieței — În 2019 au fost detectate pentru prima dată opt opioide sintetice noi, nesupuse controlului, unele provenind din categorii noi și variate, ceea ce a generat noi îngrijorări cu privire la sănătatea publică.

Perturbarea cauzată de COVID-19: provocări

Prezentând constatările studiilor rapide efectuate de EMCDDA, raportul prezintă situația serviciilor de tratament pentru consumul de droguri, care au fost nevoite să-și închidă porțile sau să-și limiteze oferta la începutul stării de urgență, reușind, însă, să se adapteze și să se reinventeze (de exemplu, prin telemedicină) pentru a oferi acces rapid la tratament și la alte forme de suport. Impactul inițial al crizei asupra modelelor de consum de droguri a fost unul mixt, cu semne de scădere a interesului pentru substanțele care se folosesc frecvent în spații de socializare (ex. MDMA, cocaină), dar cu o creștere vizibilă a consumului de alte substanțe în unele grupuri (ex. cannabis, noi benzodiazepine). La început, aprovizionarea cu substanțe pe piețele locale de droguri a fost întreruptă, ducând la un deficit și la creșterea prețurilor, dar tendința se poate inversa odată cu relaxarea măsurilor de distanțare socială.

Raportul dezvăluie și modul în care grupurile de criminalitate organizată și-au adaptat rapid modul de operare, în special la nivelul vânzării cu amănuntul. După ce traficul stradal a fost afectat de restricțiile de deplasare, consumatorii și traficanții s-au orientat spre utilizarea piețelor darknet din mediul online, a platformelor de comunicare socială și a serviciilor de coletărie și de curierat la domiciliu. Monitorizarea piețelor de droguri sugerează că, la nivelul comerțului cu ridicata, traficul prin transportul aerian de pasageri a scăzut, însă cel pe rute maritime a continuat la nivelul anterior pandemiei. De asemenea, producția de droguri sintetice și cultivarea cannabisului în Europa nu par să fi fost grav afectate.

Directorul EMCDDA, Alexis Goosdeel, afirmă: „Pandemia de COVID-19 a avut un impact perturbator imediat asupra consumului de droguri, a ofertei cu amănuntul și a serviciilor de tratament și a scos în evidență nevoile speciale ale persoanelor care consumă droguri. Deși impactul pe termen lung al pandemiei nu a fost încă evaluat, pe termen scurt constatăm deja unele schimbări, cum ar fi un interes mai mare pentru utilizarea tehnologiilor digitale pe piața drogurilor și utilizarea de metode inovative de tratament pentru consumul de droguri, prin soluții de tipul medicinei prin intermediul mijloacelor electronice și de telefonie mobilă. Trebuie să ne preocupe însă și faptul că, pe măsură ce se resimt repercusiunile economice ale crizei, unele persoane din comunitățile noastre pot deveni mai vulnerabile la problemele legate de droguri și mai predispuse să se implice pe piața drogurilor, punând o presiune crescută pe serviciile noastre deja suprasolicitate. Prin urmare, este esențial să acționăm rapid în sensul identificării și combaterii noilor amenințări care pot apărea în urma acestei situații care evoluează în ritm accelerat.”

Președintele Consiliului de administrație al EMCDDA, Laura d'Arrigo, concluzionează: „La momentul în care lansăm *Raportul european privind drogurile* din acest an și aniversăm 25 de ani de monitorizare EMCDDA, ne confruntăm cu o problemă dificilă în ceea ce privește drogurile, exacerbată de efectele COVID-19. Pentru a răspunde amenințărilor complexe la adresa securității și a sănătății generate de drogurile ilegale, este imperios ca Europa să abordeze fenomenul drogurilor într-un mod echilibrat. Raportul publicat astăzi ne amintește că, mai mult ca niciodată, este crucial să dispunem de o evaluare obiectivă a situației drogurilor în Europa, pentru a identifica răspunsuri eficiente și pentru a trasa calea pe care trebuie să o urmăm împreună.”

⁽¹⁾ Raportul european privind drogurile (în engleză) și rezumatul „aspectelor importante” (în 24 de limbi) sunt disponibile la adresa www.emcdda.europa.eu/edr2020. Datele care au stat la baza raportului sunt disponibile în Buletinul statistic pentru 2020 www.emcdda.europa.eu/data/stats2020. Perioada de referință se referă la situația drogurilor până la finalul anului 2019.

⁽²⁾ Pentru mai multe informații, consultați www.emcdda.europa.eu/topics/covid-19 și www.emcdda.europa.eu/publications/ad-hoc/covid-19-resources